

Prof. Prot Jarnuszkiewicz

Pracownia Relacji Wizualnych
Katedra Działań Mediów
Wydział Sztuki Mediów
Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

RECENZJA

Recenzja została zlecona przez Akademię Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie na podstawie uchwały Rady ds. Stopni tej Uczelni nr 180/2023 z dnia 20.12.2023 roku. Zlecenie wykonania recenzji dotyczącej oceny czy osiągnięcia artystyczne dr Wojciecha Kapeli, ubiegającego się o nadanie stopnia doktora habilitowanego odpowiadają wymaganiom zawartym w art.219 ust. 1 pkt.2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz.742 ze zm.)

Dotyczy sprawy wszczęcia przez Radę Doskonałości Naukowej na wniosek dr Wojciecha Kapeli z dnia 28.09.2023 roku postępowania w sprawie o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki oraz wyznaczenia recenzentów w związku z wyżej wymienionym postępowaniem.

Do pisma z dnia 05 lutego 2024 r. informującego mnie o powołaniu na recenzenta dorobku artystycznego i dydaktycznego dr Wojciecha Kapeli oraz zrealizowanej przez niego pracy habilitacyjnej pod tytułem „*eMotion Design*” *obrazowanie videograficzne w przestrzeni wystawienniczej i scenografii teatralnej* dołączona została przewidziana przez ustawę dokumentacja. Zawiera ona:

- wykaz dorobku artystycznego, dydaktycznego, publikacji, osiągnięć organizacyjnych oraz współpracy naukowej i popularyzatorskiej w obszarze sztuki;
- odpis dyplomu doktora sztuki;
- wniosek o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego;
- autoreferat w języku polskim;
- dokumentację dorobku artystycznego w języku polskim;
- dokumentację dorobku organizatorskiego, dydaktycznego i popularyzatorskiego w języku polskim;
- nośnik pamięci z dokumentacją fotograficzną stanowiącą zapis dzieła aspirującego do spełnienia warunków określonych w art.219 ust. 1 pkt.2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz.742 ze zm.) pod tytułem; „*eMotion Design*” *obrazowanie videograficzne*
- dokumentację związaną z aktywnością artystyczną habilitanta.

Całość dokumentacji jest pełna, zawiera wszystkie wymagane dokumenty potwierdzone podpisem habilitanta i spełnia wymogi związane z prowadzonym postępowaniem habilitacyjnym. Złożona wraz z wnioskiem kandydata praca habilitacyjna oraz dokumentacja spełniają, tym samym, wszystkie przewidziane w ustawie warunki i pozwalają na opracowanie niniejszej recenzji zgodnie z wymogami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz.742 ze zm.).

Podstawowe dane o habilitancie

Wojciech Kapela urodził się 1 lipca 1972 r. w Zielonej Górze.

Jest absolwentem Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, gdzie w latach 1993 – 1997 studiował na Wydziale Architektury Wnętrz. Dyplom magisterski w postaci projektu architektury wnętrz inspirowany powieścią Williama Goldinga „Wieża” pod tytułem *Mediateka* obronił w 1997 roku. Promotorem pracy był profesor Andrzej Głowacki, zaś recenzentem dr Marek Braun.

W 2010 roku otrzymał na Wydziale Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie stopień doktora w dziedzinie sztuki w dyscyplinie artystycznej sztuki projektowej. Promotorem pracy doktorskiej pod tytułem „*Muzeum jednego widza*”. *Wirtualna interpretacja ekspozycji muzealnej. Konsekwencje zastosowania nieliniowej narracji w kształtowaniu wirtualnej przestrzeni wystawienniczej*, był profesor Jacek Cupryś. Funkcje recenzentki pełnili dr hab. Jacek Siwczynski prof.ASP (w dokumentacji, Autoreferat, strona 3, mylnie wpisane Jacek Śliwczynski) oraz profesor Andrzej Wielgosz.

Od razu po obronie doktoratu, już w 1997 roku został zatrudniony na stanowisku asystenta w Katedrze Projektowania Wystaw na Wydziale Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie.

Jak sam habilitant wspomina w autoreferacie Przyjęcie tej propozycji zdefiniowało jego ścieżkę zawodową, dzieląc ją na trzy równoważne nurty: realizacji projektów komercyjnych, pracy dydaktycznej i działalności artystycznej.

W latach 1997 - 2012 równoległe z pracą zawodową pracował na stanowisku asystenta, a później starszego wykładowcy, w Katedrze Projektowania Wystaw. Asystował i współprowadził zajęcia w I Pracowni Projektowania Wystaw prowadzonej przez Prof. Jacka Cupryśa oraz Projektowania Graficznego dr hab. Stanisława Kluczykowskiego, prof. ASP.

Następne lata przebiegu działalności zawodowej pana Kapeli kształtują się następująco:

Lata 2012 – 2023 - Wydział Architektury Wnętrz, Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Praca na stanowisku adiunkta w Katedrze Projektowania Przestrzeni Ekspozycyjnych i Multimedialnych, Kierownik Zakładu Nowych Mediów.

2013-2023 - Instytut Architektury Wnętrz / Instytut Sztuk Projektowych Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyślu.

Realizacja dydaktyki na stanowisku starszego wykładowcy, prowadzenie zajęć w oparciu o autorski program przedmiotów dla studentów I stopnia studiów stacjonarnych:

2017-2019, 2021-22 Akademia Górniczo Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie. Praca na Studiach Podyplomowych, prowadzenie zajęć według autorskiego programu z Grafiki komputerowej i podstaw technik poligraficznych.

Warto podkreślić, iż pan dr Wojciech Kapela w swojej pracy artystycznej i projektowej zawodowo współpracuje z projektantami, scenografami, reżyserami stanowiąc część zespołów twórczych. Do tych obszarów aktywności zawodowej habilitanta będą odnosił się w części recenzji dotyczącej dorobku artystycznego.

We wrześniu 2023 roku pan dr Wojciech Kapela złożył wniosek do Rady Doskonałości Naukowej o wszczęcie przewodu habilitacyjnego.

Zgodnie z wymogiem formalnym wskazał jako realizację aspirującą do dzieła habilitacyjnego projekt pt. „*eMotion Design*” *obrazowanie videograficzne* składającą się z czterech realizacji i związanych z nimi upubliczeń:

I. Projekt i realizacja materiałów videograficznych oraz mappingu do wystawy:

Od marzeń o lataniu do Fabryki Snów. Polscy Leonardowie, wystawa czasowa „EC1 Łódź — Miasto Kultury” | 2017-18 współpraca Polski Instytut Sztuki Filmowej
Kurator: Piotr Kulesza
Projektant wystawy: dr hab. Tomasz Wójcik

II. Projekt i realizacja oprawy projekcyjnej, instalacji video wraz z mappingiem architektonicznym:

Wajda wystawa czasowa | Muzeum Narodowe w Krakowie | 2019
Kurator: dr hab. Rafał Syska
Projektant wystawy: dr hab. Tomasz Wójcik
06.04.2019 - 15.09.2019

III. Projekt i realizacja projekcji video i animacji do spektaklu:

Król Lear | William Szekspir | 2020
reż. Anna Augustynowicz
scenografia: Marek Braun
koprodukcja: Teatr im. H. Modrzejewskiej w Legnicy, Teatr im. J. Kochanowskiego w Opolu.

IV. Projekt i realizacja projekcji video i animacji do spektaklu:

Savannah Bay | Marguerite Duras | 2021
reż. Józef "Żuk" Opalski
scenografia: Aleksandra Reda
koprodukcja: Narodowy Teatr Stary w Krakowie, Teatr Polski im. Arnolda Szyfmana w Warszawie.

Pan dr Wojciech Kapela określa wymienione powyżej cztery wydarzenia artystyczne powstałe w latach 2017 – 2021 jako osiągnięcie naukowe będące podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Ocena autoreferatu

(§ 12 ust. 2 pkt 2 Rozporządzenia)

Autoreferat dr Wojciecha Kapeli jest rzeczowym, spójnym i merytorycznym opracowaniem, zawierającym wymaganą część odnoszącą się do danych osobowych oraz przebiegu pracy zawodowej, spisu prac wchodzących w skład dzieła habilitacyjnego, opisu ścieżki rozwoju artystycznego i naukowego w okresie związanym z tą recenzją. Na szczególną uwagę zasługuje rozdział poświęcony prezentacji dorobku artystycznego i projektowego. Zawarte tam informacje i sposób ich prezentacji. Są dowodem na systematykę działań habilitanta i pozwalają na pełną percepcję zawartych w opracowaniu informacji.

Dla porządku niniejszej recenzji powiem tylko, że w obrębie omawianego opracowania zwarte są pełne dane odnoszące się do:

- Danych osobowych habilitanta.

- Omówienia osiągnięć artystycznych stanowiących materiał przedstawiony jako osiągnięcie artystyczne spełniające wymogi realizacji habilitacyjnej, w której dr Wojciech Kapela przedstawia realizację artystyczną pt. „*eMotion Design*” obrazowanie videograficzne składającą się z czterech realizacji i związanych z nimi upublicznień.

W mojej opinii zostały one przedstawione zgodnie z wymogiem formalnym jako osiągnięcie artystyczne określone w art.219 ust. 1 pkt.2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz.742 ze zm.).

Wspomniane omówienia stanowią formę refleksji odnoszących się do zrealizowanego dzieła oraz odsyłają do załączników w dokumentacji zawierających zdjęcia dokumentalne z ekspozycji na których było ono upublicznione.

Całość autoreferatu zrobiła na mnie wrażenie bardzo dobrze przygotowanego i opracowanego tekstu. Merytorycznego i syntetycznego. Zawierającego zarówno odniesienia do początków twórczości kandydata, śledzący jego ewolucję twórczą, jak i precyzyjnie opisujący przedłożone realizacje.

Na jego podstawie można wnioskować o spójnym i głęboko przemyślanym charakterze działalności autora.

Zatem z całą stanowczością należy stwierdzić, że przedłożone przez dr Wojciecha Kapelę opracowanie spełnia wymogi autoreferatu towarzyszącego przewodowi habilitacyjnemu i dostarcza recenzentowi niezbędnej wiedzy związanej zarówno z samym habilitantem, jego aktywnościami na polu dydaktyki, sztuki projektowej i działalności artystycznej, a co najważniejsze na temat samego dzieła przedstawionego jako praca aspirująca do spełnienia warunków stawianych realizacji habilitacyjnej.

Ocena dzieła artystycznego stanowiącego pracę habilitacyjną
(§ art. 16, ust. 2 pkt. 1 i 2 Ustawy; § 12 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia)

Dr Wojciech Kapela jako dzieło habilitacyjne wskazał pracę o zbiorczym tytule „*eMotion Design*” obrazowanie videograficzne, składającą się z czterech projektów premierowo upublicznianych w latach 2017 – 2021. Jak zostało to wskazane powyżej w jej skład wchodzi;

I. Projekt i realizacja materiałów videograficznych oraz mappingu do wystawy:

Od marzeń o lataniu do Fabryki Snów. Polscy Leonardowie, wystawa czasowa „EC1 Łódź — Miasto Kultury” | 2017-18 współpraca Polski Instytut Sztuki Filmowej
Kurator: Piotr Kulesza, Projektant wystawy: dr hab. Tomasz Wójcik.

II. Projekt i realizacja oprawy projekcyjnej, instalacji video wraz z mappingiem architektonicznym:

Wajda wystawa czasowa | Muzeum Narodowe w Krakowie | 2019

Kurator: dr hab. Rafał Syska, Projektant wystawy: dr hab. Tomasz Wójcik.

06.04.2019 - 15.09.2019

III. Projekt i realizacja projekcji video i animacji do spektaklu:

Król Lear | William Szekspir | 2020

reż. Anna Augustynowicz, scenografia: Marek Braun

koprodukcja: Teatr im. H. Modrzejewskiej w Legnicy, Teatr im. J. Kochanowskiego w Opolu.

IV. Projekt i realizacja projekcji video i animacji do spektaklu:

Savannah Bay | Marguerite Duras | 2021

reż. Józef "Żuk" Opalski

scenografia: Aleksandra Reda

koprodukcja: Narodowy Teatr Stary w Krakowie, Teatr Polski im. Arnolda Szyfmana w Warszawie.

„eMotion Design” - *Obrazowanie wideograficzne w przestrzeni wystawienniczej i scenografii teatralnej* to zestaw czterech realizacji projekcji video i animacji dedykowanych znaczącym wydarzeniom kulturalnym. Spośród wielu zrealizowanych przez dr Wojciecha Kapełę projektów dla instytucji kultury kilka wydaje się szczególnie istotnych. Te jednak, które zostały włączone w skład dzieła habilitacyjnego charakteryzują się specjalnymi właściwościami. Ich opisanie pomoże mi w skonstruowaniu tej części recenzji.

Przede wszystkim są one bogate w zagadnienia technologiczne i artystyczne reprezentatywne dla twórczości projektowej habilitanta. Każda z realizacji zawiera formy video dedykowane do wyświetlania w konkretnych sytuacjach przestrzennych takich jak scena teatralna czy sala muzealna. Ich funkcja, choć merytorycznie różna ze względu na okoliczności i kontekst wykorzystania, wspiera odbiór warstwy wizualnej i znaczeniowej przez widza.

Ważnym wydaje mi się fakt, iż projekty te zawierają zróżnicowany i pełny zbiór stosowanych przez autora środków wyrazu i rozwiązań formalnych. Same projekty zaś są wieloaspektowe i niewątpliwie stanowiły wyzwanie natury zawodowej i artystycznej. Jestem też przekonany, że za decyzjami o włączeniu poszczególnych realizacji w obręb zestawu habilitacyjnego przemawiał także kontekst uznania szerokiej publiczności i grona eksperckiego dla danych prac.

Ad. I

Wystawa *Od marzeń o lataniu do Fabryki Snów. Polscy Leonardowie* opracowana przez zespół Narodowego Centrum Kultury Filmowej (NCKF), była polską częścią 15 ekspozycji "Leonardo da Vinci - Energia Umysłu" - międzynarodowego projektu wystawienniczego powstałego w koprodukcji francusko-włosko-niemieckiej trzech ośrodków: Centrum Nauki

i Przemysłu w Paryżu, Narodowego Muzeum Nauki i Techniki im. Leonarda Da Vinci w Mediolanie oraz Deutsches Museum w Monachium. W czasie trwania, od 25 listopada 2017 do 3 czerwca 2018 odbywającą się w Centrum Nauki i Techniki EC1 w Łodzi wystawę odwiedziło blisko 60 tys. gości. Dotyczyła ona prezentacji postaci czterech wybitnych polskich postaci; Kazimierza Prószyńskiego, Jana Szczepanika, Czesława Tańskiego i Jana Wnęka.

Do aktywności dr Kapeli w obrębie tego projektu należało zaprojektowanie i realizacja (wraz z mappingiem i docelową instalacją) całości materiałów wideo. Materiały te, oprócz obiektów oryginalnych i rekonstrukcji, stanowiły całą zawartość wizualną i merytoryczną wystawy, łącznie z zawartymi w nich informacjami tekstowymi.

Do materiałów tych należały między innymi; nagrane lub pozyskane ze źródeł zewnętrznych, odpowiednio przetworzone graficznie współczesne materiały wideo i fotograficzne, kreacje i rekonstrukcję trójwymiarowe powstałe i wygenerowane w środowisku oprogramowania 3D oraz przetworzony i zanimowany archiwalny materiał ikonograficzny (fotografie, nagrania z taśm filmowych 16mm, skany dokumentów, planów technicznych).

Ad. II

Ta znacząca, obszerna i przekrojowa wystawa, zaaranżowana na całej kondygnacji Gmachu Głównego Muzeum Narodowego w Krakowie, była poświęcona życiu i twórczości Andrzeja Wajdy. Ekspozycja oparta została na artefaktach pozostawionych przez wybitnego polskiego reżysera, od scenariuszy, szkiców i rysunków po rekwizyty, kostiumy i projekty scenografii. W przeciwieństwie do wyżej opisywanej realizacji, gdzie rola zaprojektowanych materiałów wideo obejmowała całe spektrum funkcji: od edukacyjnej po estetyczną i prezentacyjną, w przypadku wystawy *Wajda* ich przeznaczenie było znacznie bardziej sprofilowane. Zadaniem dr Kapeli było tym razem stworzenie szeregu instalacji video funkcjonujących na ścieżce zwiedzania ekspozycji.

W ramach współpracy z Muzeum Narodowym powstały finalnie w obrębie tego projektu materiały wizualne wraz z ich zmapowaniem prezentowane w aż pięciu salach. Miały one zróżnicowany stopień trudności technologicznych takich jak choćby ekran 360 stopni - otaczający widza ze wszystkich stron. Pomimo rozłożenia wystawy na kilka sal udało się w sposób niezwykle sprawny utrzymać jeden, spójny charakter narracji wizualnej całej ekspozycji.

Warto wspomnieć, iż w 2021 roku podczas 46. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni wystawa została laureatem 13. Nagród Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej.

Ad. III

Kolejne dzieło to spektakl *Król Lear* Williama Szekspira zrealizowany w roku 2020 we współpracy z reżyser Anną Augustynowicz oraz scenografem Markiem Braunem. Była to koprodukcja teatrów z Legnicy i Opola przedstawieniu. Jednym z kluczowych momentów spektaklu i z pewnością najintensywniejszym w odbiorze wizualnym, była scena bitwy rozgrywająca się w akcie V. Na jej potrzeby została przez habilitanta przygotowana kilkuminutowa animowana etiuda nalotu i bombardowania przez symbolicznie ujęte samoloty w kształcie krzyży.

Wyczuwalną (i oczywistą) inspiracją były tu dla mnie archiwalne ujęcia bombardowań z II wojny światowej. Zachowałem sposób ich kadrowania i charakterystyczną geometrię kluczy nadlatujących samolotów i lecących bomb. Wygenerowany cyfrowo materiał (w postaci wyrenderowanych w technice 3D sekwencji) celowo "postarzyłem" nadając fakturę, charakterystyczne szумы i artefakty taśmy filmowej. Obraz rzutowany był na ekran

jednocześnie zarówno z tylnej jak i przedniej projekcji. Dając, poprzez rozszczepienie geometrii i różnice tonalne w natężeniu mocy światła dodatkowy efekt nierealności i niematerialności projekcji.

Pełnoekranowa projekcja towarzyszyła aktorom w kilku istotnych momentach dramatu. Poprzez swą skalę oraz intensywność wizualną stanowiła wyraźny sygnał i silny bodziec dla uwagi widza. Całości spektaklu towarzyszył ekran na które rzutowany był cały szereg ruchomych teł - abstrakcyjnych obrazów, faktur i gradientów. Stanowiły one dopełnienie kompozycji przestrzennej sceny.

Do wymienionych części projekcji wyświetlanych podczas przedstawienia, należał również szereg, specjalnie sfilmowanych przez habilitanta sekwencji wideo z udziałem aktorów grających w przedstawieniu.

Ad. IV

Savanna Bay to z kolei kameralny dramat rozpisany przez Marguerite Duras (autorkę m. in. scenariusza filmu *Hiroshima Mon Amour*) na dwie postacie kobiece: starzejącą się wielką aktorkę *Madeleine* - w tej roli Anna Polony i zapatrzoną w nią *Młodą Kobietę* (Anna Cieślak). Spektakl wymagający od widza ogromnego skupienia.

Dr Kapela w sposób niezwykle sprawny, używając technik projekcyjnych stworzył dwa światy. Z jednej strony widz miał możliwość obserwowania na scenie realistycznej, kameralnej opowieści, a jednocześnie obserwowania projekcji, gdzie obrazy przywoływane interpretowały, a raczej nadawały kontekst temu w czym uczestniczyliśmy obserwując aktorki w żywym planie.

Szczególnie podoba mi się przywołane w kontekście opisu tego wydarzenia przez habilitanta zdanie; Żaden obraz nie może przecież konkurować z wyobraźnią widza.

Po przeanalizowaniu niezwykle obszernej dokumentacji mogę z przyjemnością stwierdzić, że habilitant sam stosuje się do tej zasady i z powodzeniem unika banalizacji przygotowywanych treści. Zamiast mimetyczności prezentowanych obrazów wybiera wrażliwość. Korzysta w sposób niezwykle umiejętny z jej siły i pozwala przejść widzowi swoich wideografik w obszar odczuwania zamiast pozostawić go jedynie w sferze informacji.

Ocena osiągnięć naukowych lub twórczych habilitanta
(art. 16, ust. 2 pkt. 1 i 2 Ustawy; § 12 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia)

Obszar działań artystycznych dr Wojciecha Kapeli to wspomniane już realizacje oparte o nowoczesne formy projekcji i mappingu. Włączające także formy animacji, elementy fotografii i projektowania. Artysta traktuje wszystkie te składowe jako przejawy aktywności twórczej, i narzędzia do budowania nowych przestrzeni czy to na scenie teatralnej czy w obrębie tworzonych wystaw. Do prowadzenia narracji na temat budowanego świata, którego staje się demiurgiem. Wszystkie przedstawione w dziele habilitacyjnym obszary zdają się pojawiać we wcześniejszych projektach naukowo badawczych i twórczych habilitanta.

O początku swoich działań twórczych bardzo syntetycznie wspomina habilitant w załączonym do dokumentacji autoreferacie;

Z racji specyfiki Wydziału bardzo wczesnie zetknąłem się z komputerowym wspomaganiem projektowania graficznego i przestrzennego, i w zasadzie od tego momentu środowisko cyfrowe stało się moim medium. Oprócz fascynacji możliwościami obrazowania trójwymiarowego, narzędzia cyfrowe dołożyły jeszcze jeden składnik do mojej ówczesnej palety: 4-wymiar czasu. Tworzenie animacji i grafiki 3D pochłonęło mnie kompletnie i określając obszar moich zainteresowań w obrębie sztuk wizualnych.

We wszystkich dalszych pracach dr Kapeli rozpoznać można fascynację tą pełną możliwością, nieskrępowaną praktycznie niczym oprócz wyobraźni autora i zdolności technologicznych twórcy.

Po ukończeniu studiów pierwszymi zleceniami dr Kapeli były wizualizacje architektoniczne i grafika reklamowa. Jednak to kreacja wideo i animacja okazały się być dziedzinami którymi był zaintrygowany i które rozwijał w późniejszej swojej karierze artystycznej i projektowej. W sposób naturalny działania w początkowym etapie życia zawodowego oscylowały wokół kameralnych projektów realizowanych indywidualnie, a w dalszej perspektywie już zespołowo. W ramach własnych firm habilitant prowadził niewielkie studia zajmujące się animacją reklamową, post produkcją, efektami video czy tworzeniem materiałów video dla stacji telewizyjnych.

To czas, kiedy Wojciech Kapela pracował w zespołach z uznanymi specjalistami i twórcami animacji oraz efektów video. Co wydaje się być szczególnie istotne także z największymi polskimi firmami medialnymi takimi jak TVN, RMF czy Polsat czy informatycznymi takimi jak Comarch, Optimus czy Onet.

Z tego okresu szczególnie ważnym dla autora doświadczeniem wydaje się być projekt realizacji materiałów video o charakterze kontemplacyjnym - *Art Lumino*.

Zwraca uwagę na ten fakt sam autor w swoim autoreferacie.

Istotą pomysłu było stworzenie treści, które poprzez swą atrakcyjną formułę wizualną i brak linearnej narracji mogły wypełniać współczesne przestrzenie architektoniczne. Czyli tak bardzo popularna forma *environment ambient video*.

Projekt ten był realizowany przez specjalnie powołane studio animacji, o tej samej nazwie, którym kierował. Przeznaczeniem materiałów, realizowanych w wysokiej rozdzielczości z naciskiem na spektakularny walor wizualny była emisja w przestrzeniach publicznych takich jak porty lotnicze, galerie handlowe a także w dedykowanych stacjach telewizyjnych. Pomimo, iż przestrzenie dla których dedykowane były te materiały można byłoby za Marc Auge nazwać *Nie Miejscami* naszej codzienności, gdzie widz nie uczestniczy w spektaklu wizualnym intencjonalnie, nawet nie do końca świadomie, gdzie znajduje się z intencją inną niż ogląd projekcji, to jednak uważam tą aktywność Wojciecha Kapeli za szczególnie ważną. Oprócz przełomowej roli w karierze była szalenie ważna dla rozwoju świadomości twórczej habilitanta.

Przy okazji pracy nad tym przedsięwzięciem poświęcił on bowiem ze swoim zespołem wiele czasu na analizę i próby tworzenia materiałów video, które zarówno estetycznie jak i poprzez specyficzny montaż i tempo zmian obrazu wpisywały się w te założenia. Były atrakcyjne wizualnie, lecz zachowywały charakter towarzyszący.

To jednak nie jedyna funkcja przestrzeni i obrazów, które tworzy dr Wojciech Kapela w obrębie swoich działań artystycznych. Realizował on bowiem filmy edukacyjne i promocyjne, instalacje multimedialne, między innymi: oprawy *wideograficzne* dużych widowisk plenerowych, takich jak obchody 750-lecia lokacji Krakowa, Krakowskie Wianki, festiwali Sacrum Profanum czy Misteria Paschalia oraz multimediiów do wystaw (w Muzeum Narodowym, Archeologicznym czy Miasta Krakowa). Dorobek ten wydaje mi się być imponujący a powracające zamówienia od tak znaczących partnerów jak ci wymienieni powyżej stanowi moim zdaniem najlepszą rekomendację dla kunsztu, sprawności i jakości artystycznej realizowanych przez dr Wojciecha Kapelę utworów wizualnych.

W 2013 roku, habilitant po raz pierwszy odkrywa dla swojej twórczości mechanikę i sposób narracji związany z efektami narzędzi mappingowych.

Z perspektywy czasu, patrząc na działania dr Kapeli jego aktywność można podzielić na obszar myślenia przestrzenią dwuwymiarową (2D) taką jak ekran, monitor czy billboard i okres późniejszy, gdzie techniki mapowania obrazów na trójwymiarowych obiektach w rzeczywistości umożliwiały mu daleko bardziej rozbudowane sposoby interpretacji przestrzeni. To otwarcie możliwości działania w trzecim wymiarze (3D) stało się jednym z kluczowych momentów w działaniach twórczych dr Kapeli i w sposób bezpośredni wpłynęło na kształt t omówionej powyżej realizacji habilitacyjnej.

Tymczasem mapping otwiera przed obrazem video trzeci wymiar. Pozwala zaanektować całą przestrzeń czy bryłę architektoniczną, wykorzystując ją do kreacji jedyne go w swoim rodzaju spektaklu światła i dźwięku. A jeżeli dodamy do tego 4 wymiar, czyli czas, to widz doświadcza pełnej immersji.

W mojej ocenie istotne dla tej recenzji są dokonania związane z jakością i upowszechnianiem osiągnięć artystycznych. Otóż działalność z zakresu upubliczniania swoich dokonań artystycznych pana dr Wojciecha Kapeli jest niezwykle bogata.

W okresie od obrony doktoratu (2010 rok) do dnia złożenia wniosku (rok 2023) dr Wojciech Kapela był zaangażowany w realizację aż 81 projektów. W formie wystaw multimedialnych, projekcji video, reżyserii światła. Biorąc pod uwagę obszerność tej aktywności twórczej, rangę wydarzeń i współpracowników, ciężko wybrać i przywołać pojedyncze upublicznienia pomijając dziesiątki innych, równie istotnych.

Pragnę jednak zaznaczyć, że wszystkie są wyszczególnione w recenzji niezwykle precyzyjnie, i za każdym razem zakres działalności twórczej habilitanta w ramach zespołu realizatorskiego jest precyzyjnie określony i szczegółowo opisany.

Wydaje mi się również niezwykle istotne, aby wspomnieć, iż habilitant nie realizuje upublicznień swojej twórczości jedynie w postaci wspomnianych działań, ale także w formie publikacji;

- Perpetuus – budowanie systemów kodowania przestrzeni.
artykuł w monografii: Space reloading*. [T. 1] WAW ASP w Krakowie 2014 Joanna Kubicz.
Redakcja: Elżbieta Wronka, ISBN: 9788364448089

- Recenzja skryptu: „Post produkcja przekazu multimedialnego” 2015 opracowanego przez p. Aleksandrę Kułakowską w ramach rozwoju potencjału dydaktycznego

WFMiI i dostosowania specjalności Grafika Komputerowa i Multimedia na kierunku Informatyka dla potrzeb rynku mediów elektronicznych na Politechnice Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki.

Warto odnotować także aktywność habilitanta w programach europejskich oraz innych programach międzynarodowych i krajowych nakierowanych na współpracę dydaktyczną i artystyczną i projektową.

Biorąc pod uwagę całość przedstawionych w dokumentacji osiągnięć twórczych habilitanta, ich jakość artystyczną, wymiar merytoryczny i wkład w rozwój dziedziny, w obrębie której dr Kapela działa, mogę stwierdzić, iż w pełni spełnia on stawiane w danym postępowaniu wymagania.

Ocena osiągnięć dydaktycznych habilitanta
(§ 12 ust. 2 pkt 4 lit. a Rozporządzenia)

We wstępie niniejszej recenzji szczegółowo został omówiony przebieg zatrudnienia dr Wojciecha Kapeli. Nie będę zatem powtarzał wszystkich tych danych. Istotne są także osiągnięcia na polu działania w zakresie samej dydaktyki. Warto tu wskazać w punktach kluczowe dla rozwoju tego obszaru działalności i świadomości habilitanta obszary.

W opisach prowadzonej działalności z tego obszaru przekonuje mnie niezwykła różnorodność przygotowywanych programów. Zarówno w kontekście programowym jak i narzędziowym. Prowadzona przez habilitanta *I Pracownia Projektowania Wystaw* obejmowała tematykę zasad projektowania wystaw muzealnych. Duża rola przywiązywana była do kształtowania poprzez działanie plastyczne kontekstu merytorycznego i symbolicznego wystawy.

Uczyłem się umiejętnego i oszczędnego stosowania środków plastycznych celem osiągnięcia zamierzonego mocnego/intensywnego efektu. Do moich pierwszych samodzielnych obowiązków należała pomoc studentom w obrazowaniu ich koncepcji i wizualizacji projektów. Najpierw wewnątrz pracowni potem już na forum Wydziału organizowałem kursy pracy w programach do kreacji grafiki 3D i wizualizacji. Pracując pod okiem nieżyjącego już dr hab. S. Kluczykowskiego, wybitnego grafika warsztatowego, [...] miałem możliwość nieustanne weryfikacji moich pierwszych komercyjnych projektów graficznych, realizowanych pod wielkim wpływem "możliwości komputerowych", z klasycznym podejściem graficznym mojego Mentora.

Dydaktyka dr Kapeli w pełni rozwinęła się już po doktoracie. Po udanej obronie i objęciu stanowiska adiunkta otrzymał możliwość samodzielnego prowadzenia zajęć z przedmiotu *Podstawy informatyki dla projektantów* ze studentami I i II roku studiów I stopnia oraz wspólnie z dr Tomaszem Wesotowskim stworzenia *Pracowni Intermediów* dla studentów III i IV r. studiów magisterskich.

Obydwa te przedmioty charakteryzowało wykorzystanie wysoko wyspecjalizowanych narzędzi (zarówno programowania jak i w przypadku *Intermediów*, także sprzętu audio-video) do kreacji wizji plastycznej w kontekście przestrzeni architektonicznej. Łączyło się to z wcześniejszym doświadczeniem zawodowym habilitanta na polu multimediiów, gdzie wykorzystanie przez niego warsztatu cyfrowego stanowiło gwarancję osiągnięcia pożądaných efektów plastycznych realizacji.

Wnioski z tych doświadczeń zostawały z powodzeniem włączane w program prowadzonych przez dr Kapelę przedmiotów. Ciekawie o włączaniu w proces dydaktyki doświadczeń, zwłaszcza z obszaru technologii pisze habilitant w swoim autoreferacie;

Uznałem, że oprócz oczywistego aparatu kreacji, otwartości myślenia plastycznego i wyobraźni, studenci powinni posiadać także „mistrzostwo” (w nieco archaicznym już tego słowa znaczeniu) warsztatowe. Pablo Picasso, którego twórczością (zwłaszcza wczesną) byłem zafascynowany od czasów liceum, miał powiedzieć: „Im więcej; techniki opanujesz, tym mniej musisz się o nią martwić. Im więcej techniki, tym jest jej mniej”.

Chcąc podsumować przedstawioną w dokumentacji przeszło ćwierć wieczną karierę zawodową Wojciecha Kapeli można powiedzieć, że wszystkie wyszczególnione w tej recenzji składowe, realizacje indywidualnych projektów oraz dydaktykę, projektowanie i technologie, w sposób niezwykle spójny współistniały ze sobą i się wzajemnie przeplatały. Udział w projektach typowo komercyjnych dla ogólnopolskich podmiotów produkcyjnych i największych instytucji kulturalnych, realizacja reklam, czołówek telewizyjnych, liczne działania w obrębie post produkcji filmowych oraz projekcji do spektakli teatralnych. Wszystkie te działania wymagały najwyższej jakości wykonania, znajomości najnowszych technologii i trendów estetycznych, perfekcyjnej organizacji pracy, ale przede wszystkim umiejętności pracy zespołowej.

Wspomniana powyżej działalność związana jest także z opieką nad praktykami studenckimi oraz aktywnością w obszarze popularyzacji nauki i sztuki poprzez udział w festiwalach, konferencjach, konkursach i organizacją lub współorganizacją tych wydarzeń. We wszystkich wskazanych obszarach dr Wojciech Kapela wykazał swoje znaczące osiągnięcia. Wystarczy tu wymienić choćby;

Udział w zespołach eksperckich i konkursowych:

W latach 2017 – 2023 - Członek Jury konkursu Foto Krajobraz organizowanego przez Katedrę Architektury Krajobrazu Politechniki Krakowskiej im. T. Kościuszki

W latach 2018-2019 - Współpraca z Zamkiem Królewskim na Wawelu w charakterze konsultanta ds. multimediiów i nowych technologii w wystawiennictwie. W ramach tej współpracy na uwagę zasługuje opracowanie warunków konkursu na multimedia do wystawy *Wawel odzyskany*. Udział w komisji konkursowej oraz nadzór nad realizacją.

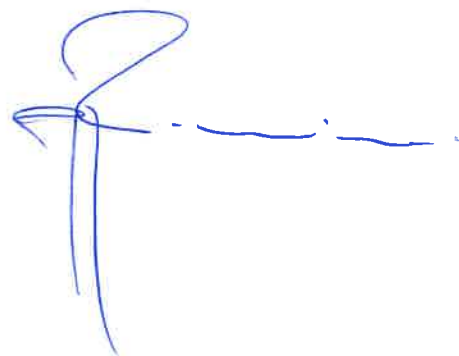
W latach 2012 – 2017 - Udział w wyjazdach naukowych organizowanych przez Wydział Architektury Wnętrz ASP w Krakowie: Architektura Kopenhagi 2012; Architektura Tokio 2014; Architektura Nowego Jorku 2013; World Expo, Mediolan 2015; Architektura Pekinu i Szanghaju 2016; Architektura Dubaju 2017.

Znaczącym potwierdzeniem stawianych przeze mnie w tej recenzji tez o jakości i zaawansowaniu działalności artystycznej i projektowej dr Wojciecha Kapeli wydaje się być także fakt, iż za swoje osiągnięcia otrzymał on:

- Nagrodę III^o Rektora ASP w Krakowie w 2013 roku
- Nagrodę zespołową Rektora ASP w Krakowie w 2014 roku
- Brązowy Krzyż Zasługi w 2017 roku

Konkluzja

Jak wynika z przedstawionej dokumentacji, proces kształcenia i doskonalenia własnej wiedzy i umiejętności w zakresie sztuki czynią z habilitanta wszechstronnie przygotowanego artystę, dydaktyka i projektanta. Osiągnięcia artystyczne, naukowe i dydaktyczne pana dr Wojciecha Kapeli stanowią znaczący wkład w samą dyscyplinę sztuki. Tym samym stwierdzam, że osiągnięcia artystyczne, naukowe i dydaktyczne dr Wojciecha Kapeli w pełni spełniają wymagania art.219 ust. 1 pkt.2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz.742 ze zm.) stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego sztuki.

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized, looped initial followed by a horizontal line and a vertical stroke extending downwards.